

” Et bedre liv
for berørte av vold og traumer

Implementering av kunnskapsbasert behandling for PTSD

Pasientsikkerhetskonferansen 2023

Nadina Peters

Agenda

Implementering av PTSD-behandling i psykisk helsevern- en introduksjon

Hvordan har det gått med klinikkene etter endt implementeringsstøtte?

Implementering i tjenestene-hvordan gjør vi det? v/Karina Egeland

Erfaringer fra Sarpsborg DPS v/ Birgit Charlotte Rød og Sonia Gosal Aastrup

Hvorfor er implementering viktig?

- Tilgang til virksom behandling!
- Intervensjoner opprettholdes i liten grad over tid
  - Rundt 25%/37% opprettholder intervensjonen to år etter implementeringen
  - Mange implementeringer feiler tidlig, dvs. i pre-implementeringsfasene (ca. 96%)
- **Brukere får ikke tilgang til virksom behandling**

Hva er implementering?

- Intervensjon / praksis / innovasjonen er **TINGEN**
- Effektivitetsforskning ser på hvordan **TINGEN** virker
- Implementeringsforskning ser på hvordan vi best kan hjelpe personer til å **GJØRE TINGEN**
- Implementeringsstrategier er det vi gjør for å hjelpe personer/steder til å **GJØRE TINGEN**
- Implementeringsutfall er **HVOR MYE** og **HVOR BRA** de **GJØR TINGEN**

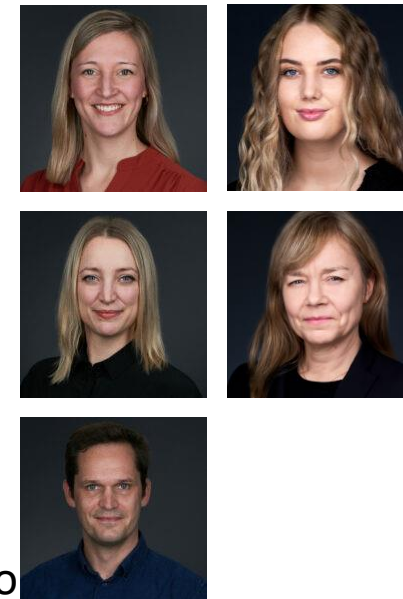
Erfaringer med implementering

Snakk sammen to og to.

- Fortell hverandre om erfaring med en vellykket implementering og hva du tenker bidro til at det ble vellykket.

Implementering av traumebehandlingstilbud til voksne (ITV)

- **Finansiert av HOD / Helsedirektoratet**
- Karina Egeland, PhD, prosjektleder
- Harald Bækkelund, PhD, psykologspesialist/Forsker
- Karin Bugge Vatne, psykologspesialist/ LOCI-veileder
- Nadina Peters, psykologspesialist/ LOCI-veileder
- Aurora Norebø Omre, MSc i helse-, utvikling og samfunnspsykologi/prosjektkoordinato
- Sammen med psykisk helsevern for voksne (DPS) i landet

<https://www.nkvts.no/kunnskapsbasert-traumebehandling/>

PTSD-behandling som implementeres

- **Traumefokusert kognitiv terapi (CT-PTSD)**
- **Eye movement desensitisation and reprocessing (EMDR)**

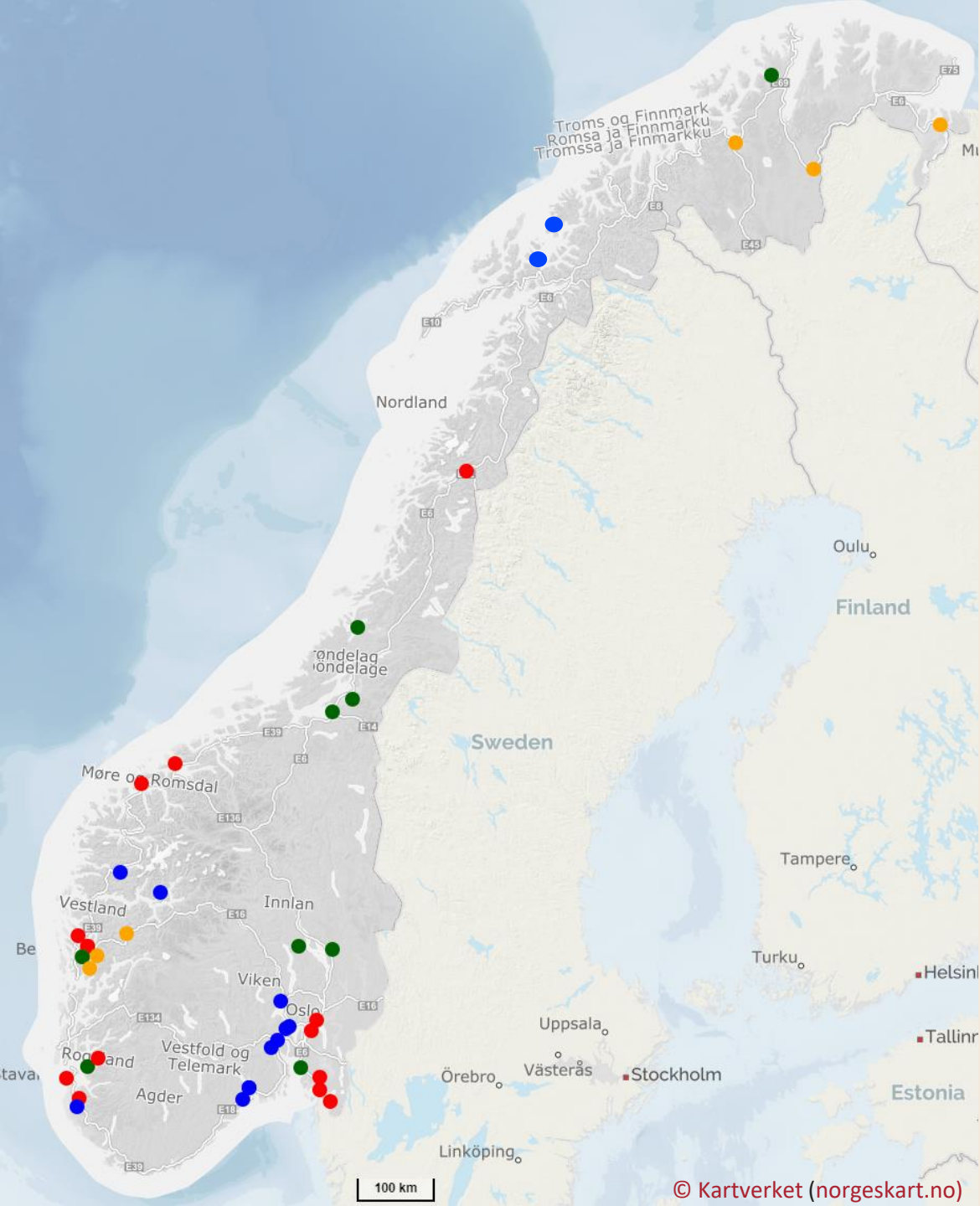

NICE- guidelines: <https://www.nice.org.uk/guidance/ng116>

ISTSS- guidelines: <https://istss.org/clinical-resources/treating-trauma/new-istss-prevention-and-treatment-guidelines>

Kunnskapsoppsummering (Hamblen et al., 2019)

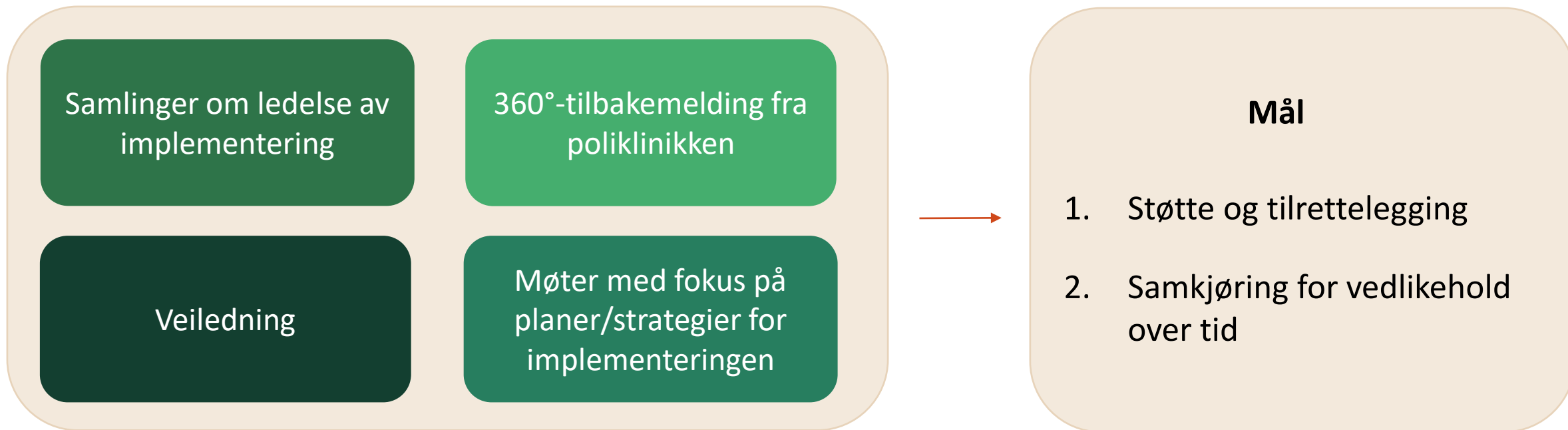

Oversikt over implementeringen

- Pilot (2 poliklinikker, 2016-2018)
- 4 implementeringsrunder (2018-2023)
- 63 allmennpoliklinikker, 7 ruspoliklinikker og en psykosepoliklinikk
- Alle terapeuter ved poliklinikkene har fått opplæring i kartlegging og diagnostisering av PTSD
- 550 terapeuter har fått opplæring i kunnskapsbaserte behandlingsmetoder
- 65 førstelinjeledere har deltatt på lederrettet implementeringsstrategi LOCI
- Ca. 767 pasienter som har fått behandling

Implementeringsstrategi

Leadership and Organizational Change for Implementation (LOCI)

For at vi skal bli klokere skal vi:

- Spørre både ledere og terapeuter om å utdype denne forståelsen med kvalitative intervjuer
- Journalgjennomgang
- Spørre pasientene om deres opplevelser med disse behandlingsmetodene

Takk for meg

Nadina Peters

nadina.peters@nkvts.no

**NASJONALT KUNNSKAPSSENTER
OM VOLD OG TRAUMATISK STRESS**

Implementering i tjenestene – hvordan gjør vi det?

Bruk av implementeringsstrategier for ledelse og klima

Pasientsikkerhetskonferansen 2023

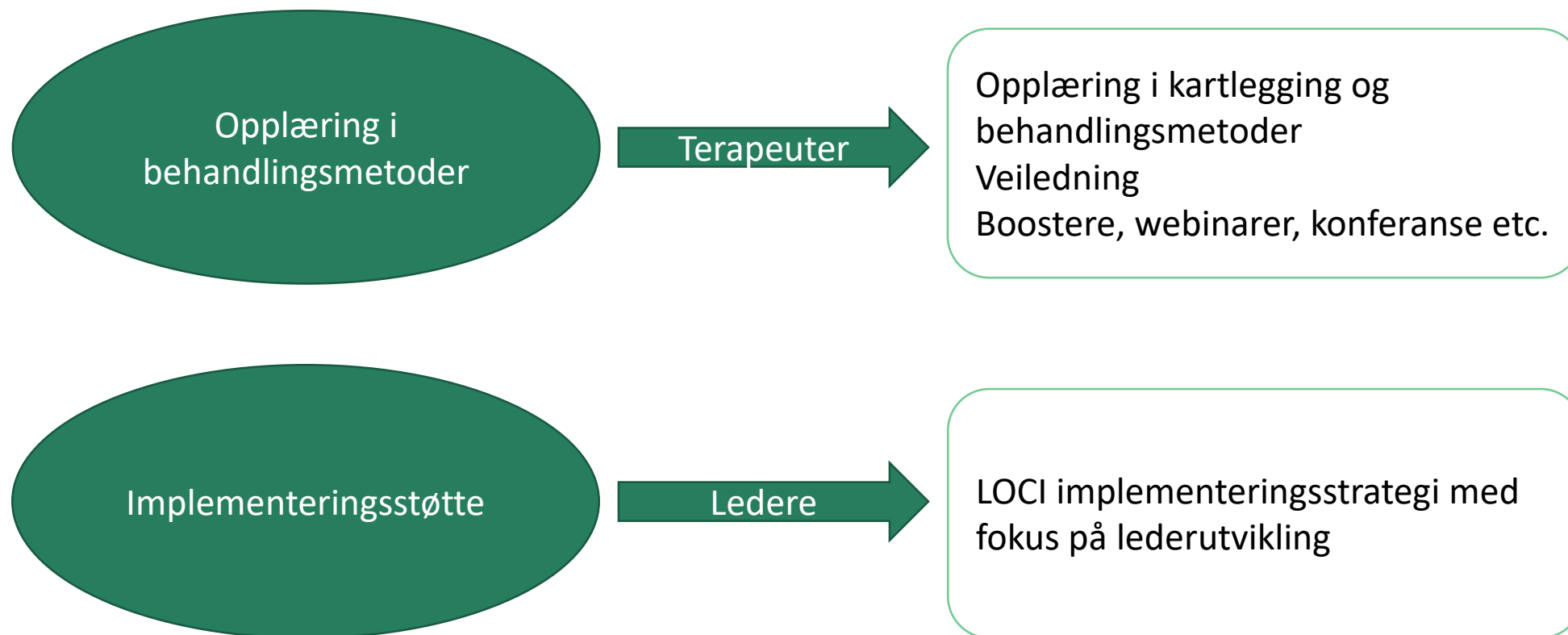
Karina Egeland, NKVTS

Agenda for dagen

LOCI som implementeringsstrategi

Har LOCI noe for seg? Forskningsresultater og erfaringer

Støtte fra NKVTS ved implementeringen

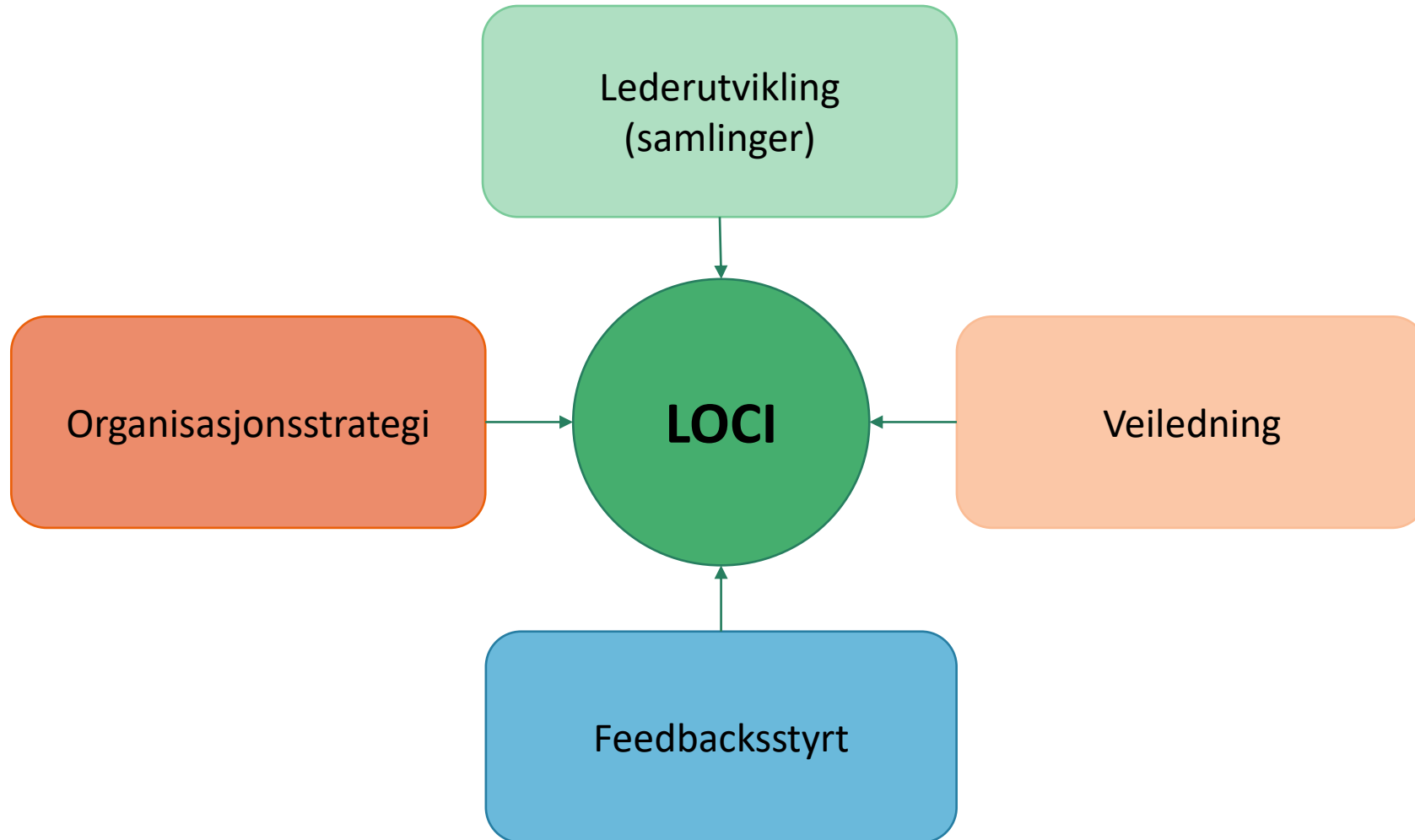
Ledelse og organisatorisk endring for implementering (LOCI) - hva er det?

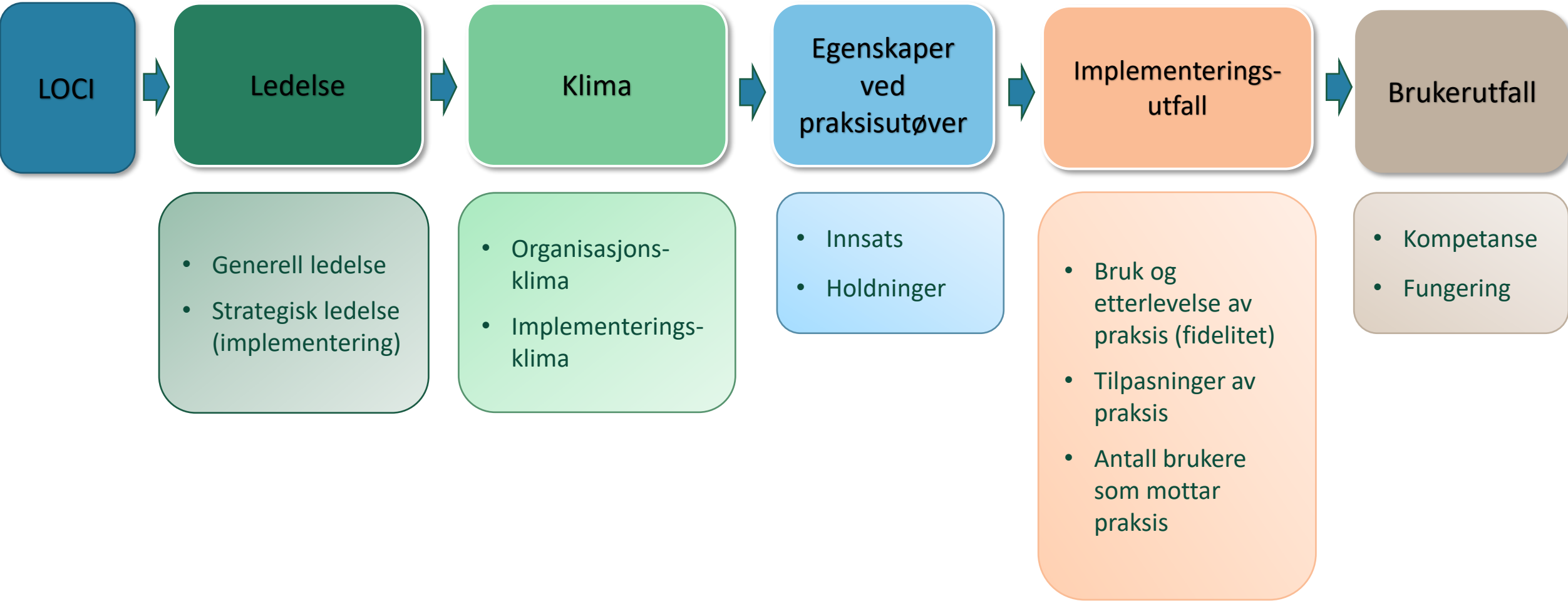

- Kort fortalt: En implementeringsstrategi rettet mot leder- og organisasjonsutvikling for implementering av kunnskapsbasert praksis.
- Målene for LOCI:
  1. Utvikle lederferdigheter
  2. Skape et klima som støtter implementeringen og bruken av den kunnskapsbaserte praksisen
  3. Få til vellykket implementering og opprettholdelse av ny praksis over tid
- **...for at pasienter skal motta bedre tjenester**

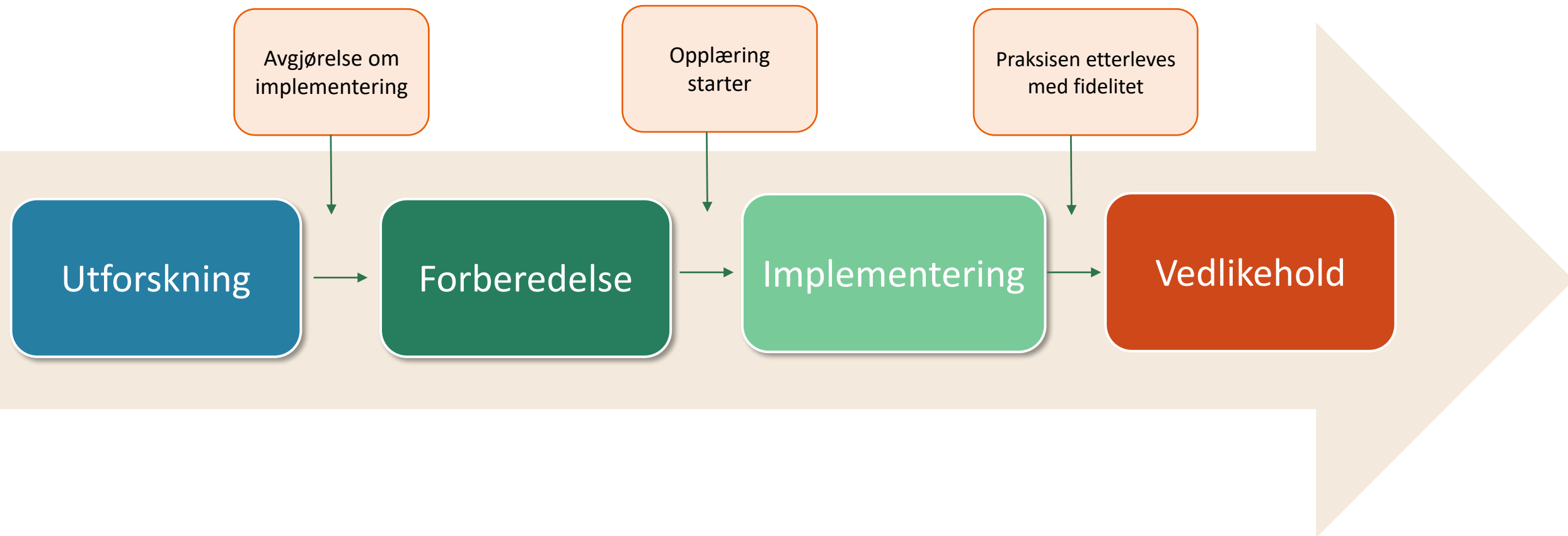

LOCI består av:

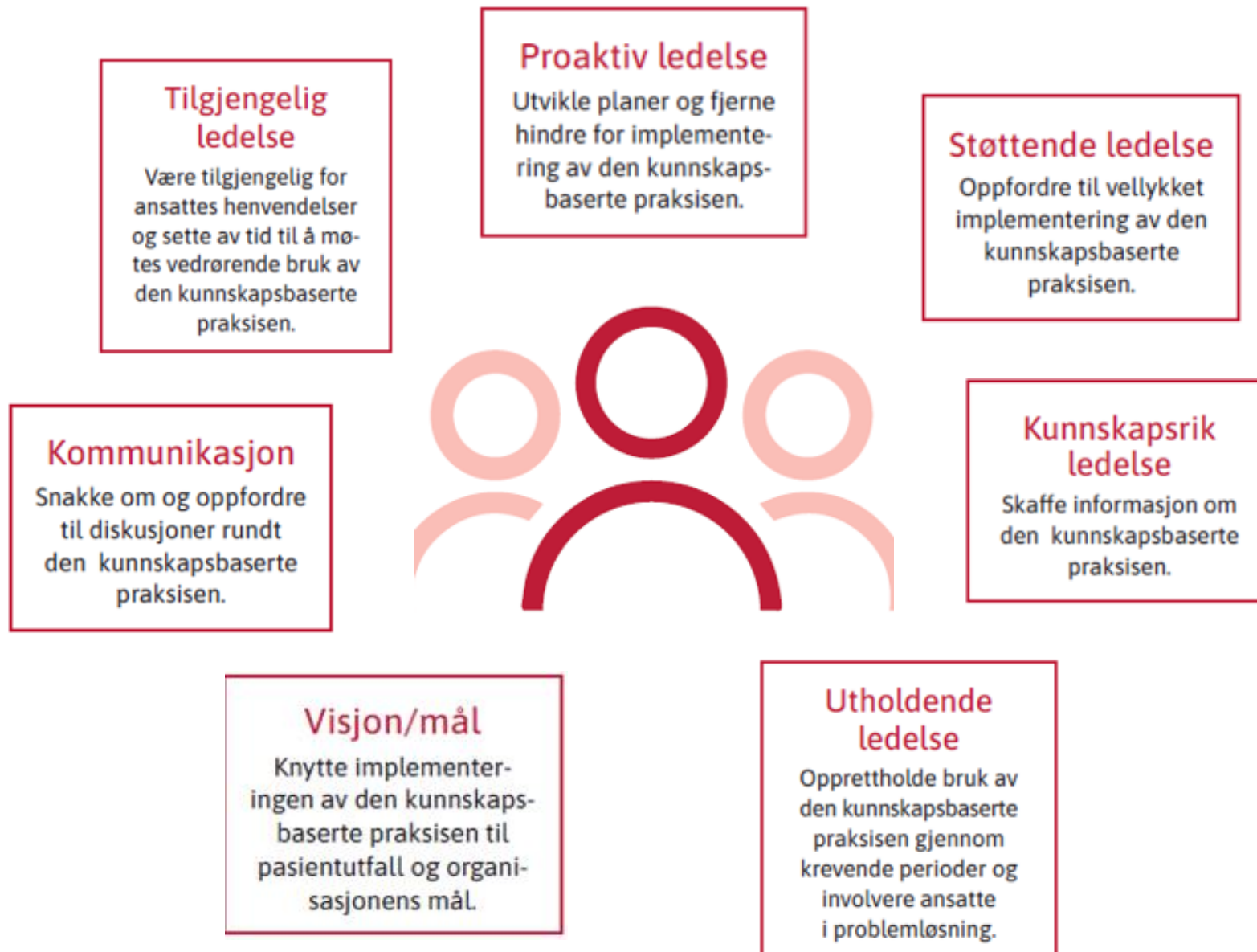

Implementering skjer i faser

Implementeringsledelse

Implementeringsklima

Implementeringsklima er de ansattes delte oppfatning av hvilken politikk, praksis, prosedyrer og atferd som belønnes, støttes og forventes for å fremme effektiv implementering og bruk av kunnskapsbasert praksis (KBP).

Implementeringsklima har vist seg å være relatert til implementeringseffektivitet

Fokus på kunnskapsbasert praksis

Utdanningsstøtte for kunnskapsbasert praksis

Anerkjennelse for kunnskapsbasert praksis

Rekruttering for kunnskapsbasert praksis

Rekruttering for åpenhet

Bruk av data for å understøtte kunnskapsbasert praksis

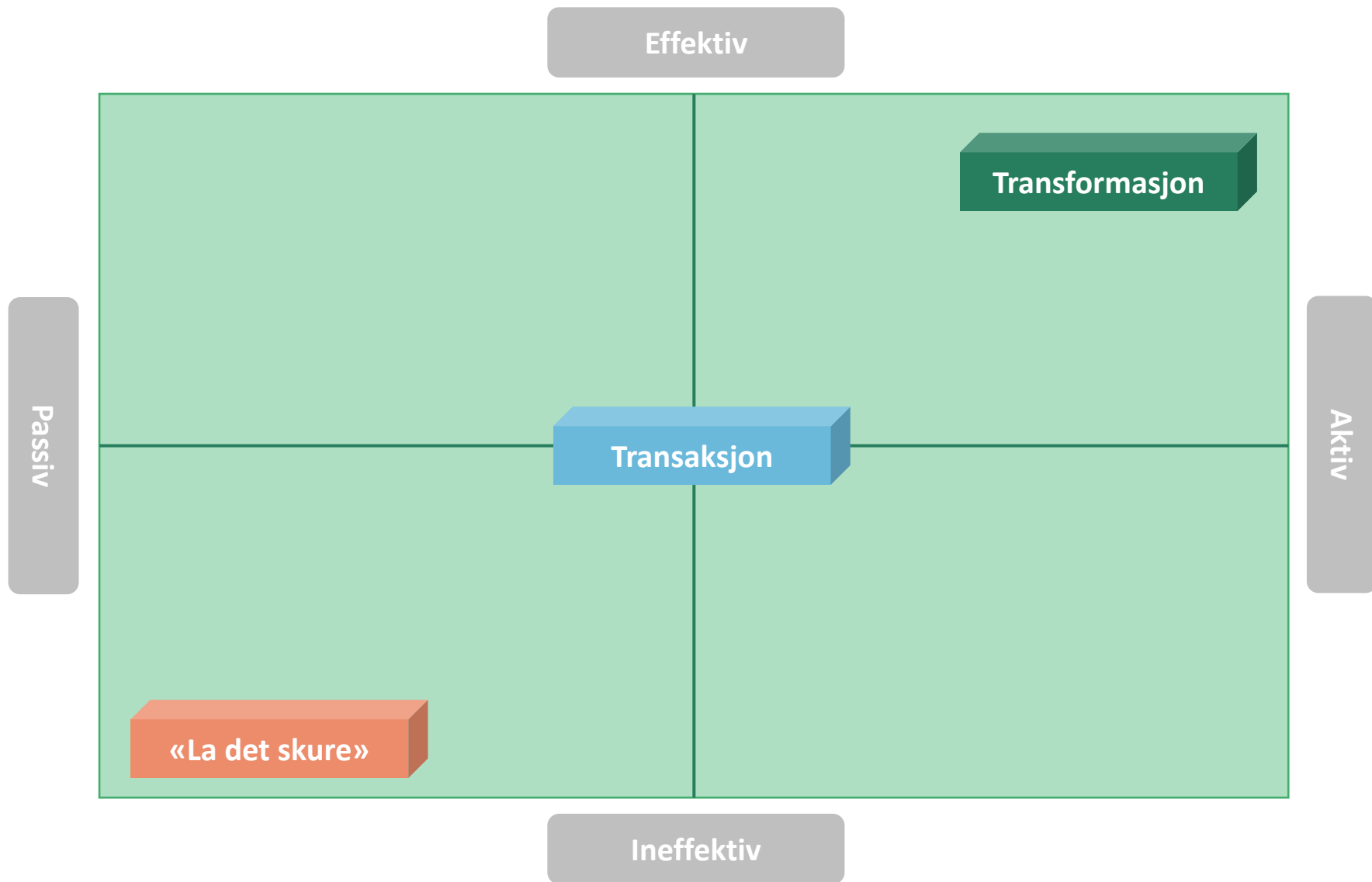

Eksisterende støtte for kunnskapsbasert praksis

Integrering av kunnskapsbasert praksis

Fullspektrumsmodellen for ledelse

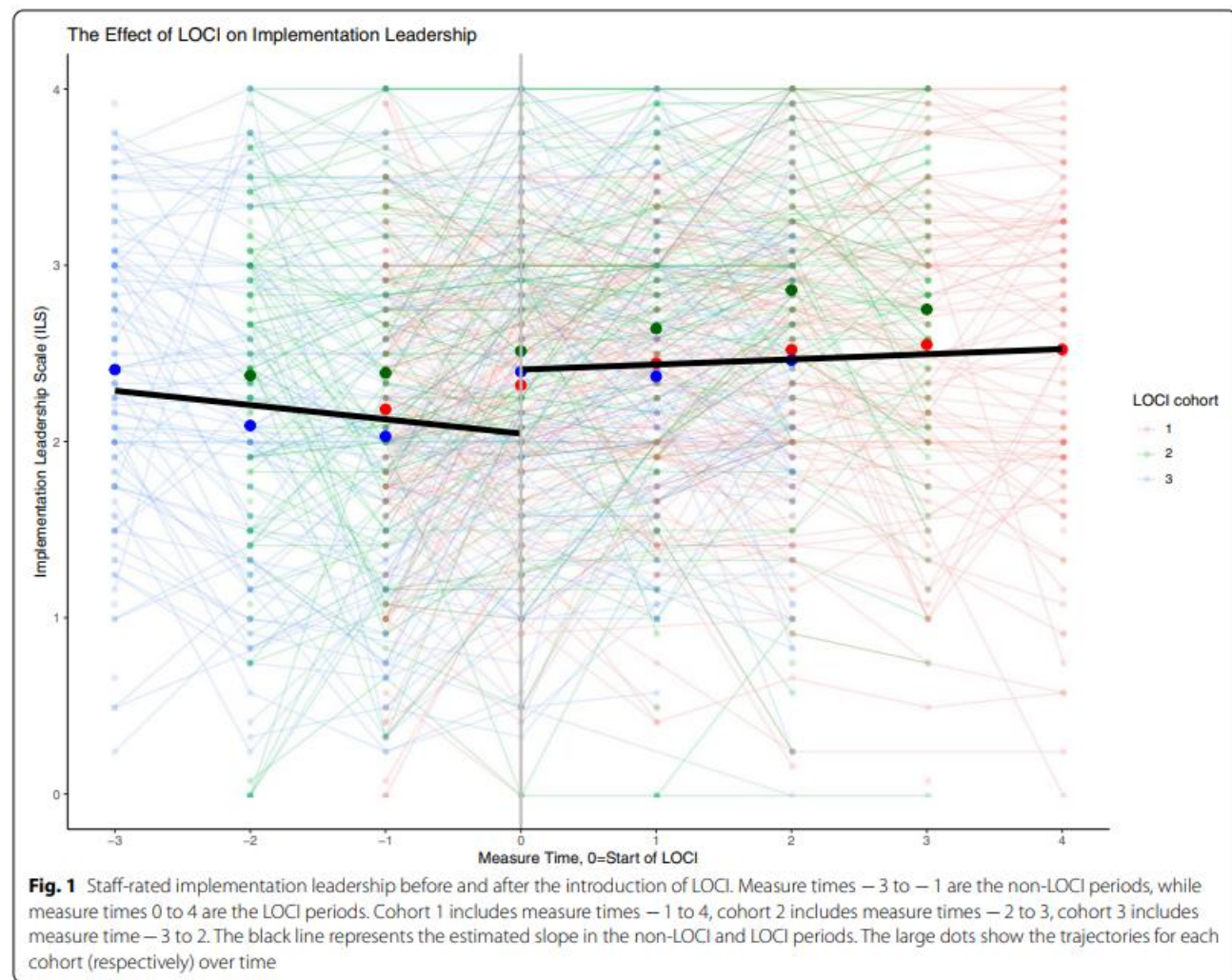
*"If you fail to plan,
you're planning to fail"*

Samarbeid på tvers av nivåer

Forskningsresultater

- LOCI virker inn på både generell endringsledelse, implementeringsledelse og implementeringsklima

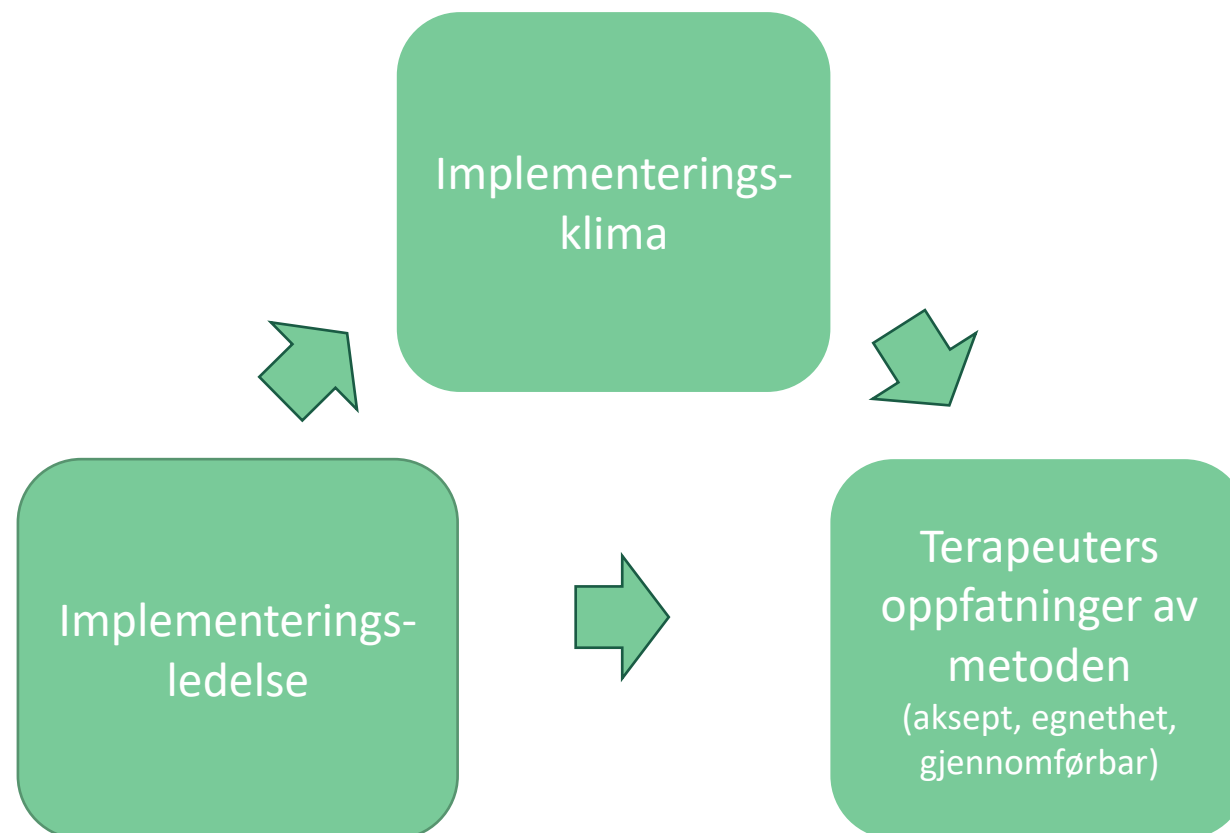

- Skar, A.-M. S., Braathu, N., Peters, N., Endsjø, M., Bækkelund, H., Babaii, A., . . . Egeland, K. (2021). The effect of Leadership and Organizational Change for Implementation (LOCI) on transformational and implementation leadership, and implementation climate. . *Manuscript in preparation.*

Forskningsresultater

- Implementeringsledelse innvirker på terapeuters oppfatninger av metodene
- Implementeringsledelse virker også gjennom implementeringsklima (mediator)

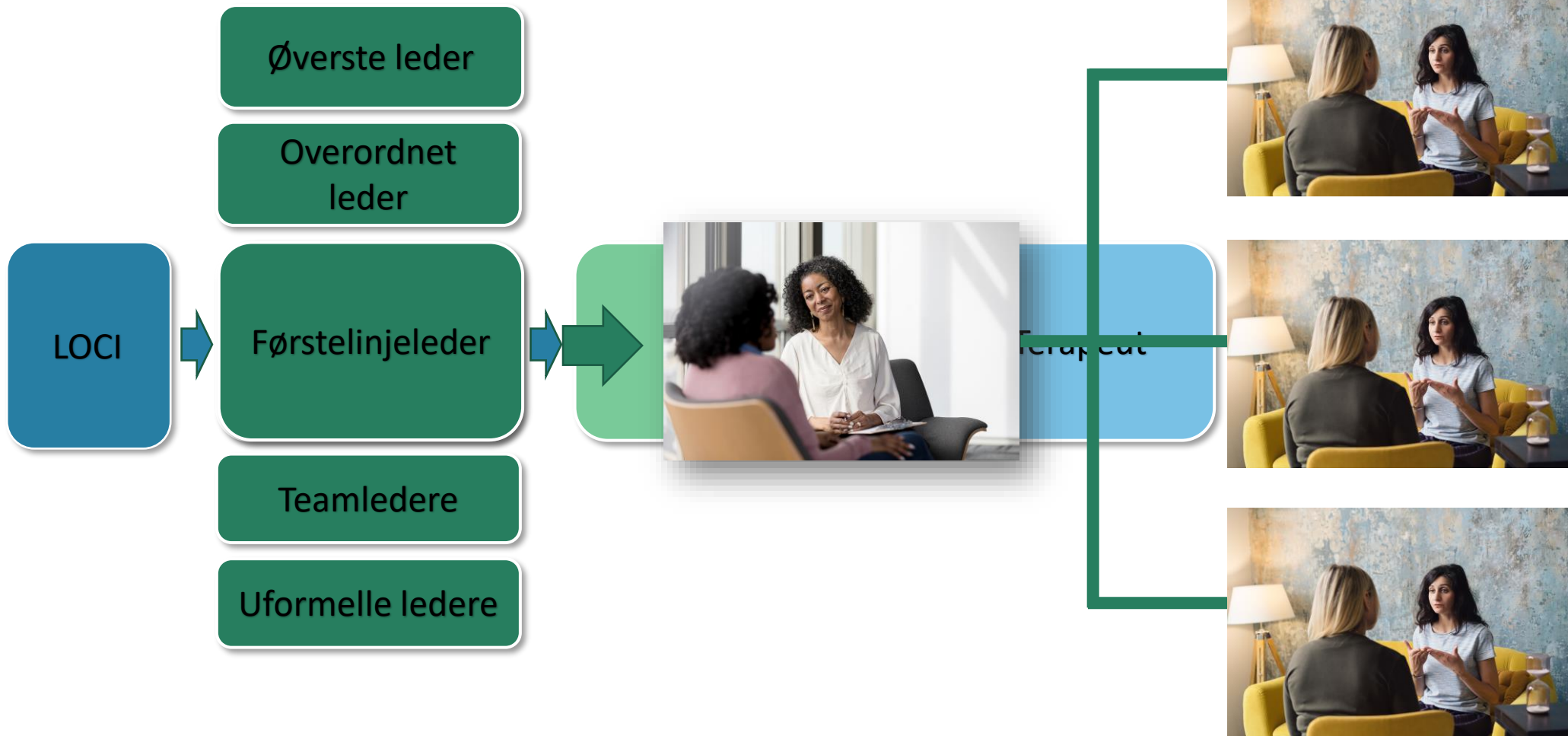
- Egeland, K. M., Borge, R. H., Peters, N., Bækkelund, H., Braathu, N., Sklar, M., Aarons, G. A., & Skar, A.-M. S. (2023). Individual-level associations between implementation leadership, climate, and anticipated outcomes: a time-lagged mediation analysis. *Implementation science communications*, 4(1), 75. [https://doi.org/10.1186/s43058-023-00459-](https://doi.org/10.1186/s43058-023-00459-7)

«Endring skjer ikke av seg selv»

- Intervju med 11 ledere i BUP/DPS etter fullført LOCI
  1. LOCI ga dem konkrete verktøy for å håndtere implementeringen av behandlingsmetodene
  2. LOCI fikk dem til å involvere seg i implementeringen på en måte de ellers ikke ville ha gjort. (Eks. mer tid til å motivere og tilrettelegge for bruken)
  3. Nyttig fellesskapsfølelse blant deltakerne ga dem muligheter for å samhandle med andre ledere om implementeringen
  4. Gjorde lederne mer bevisste på hva som kreves for å implementere nye metoder, og egen rolle i arbeidet
- To ledere skilte seg ut som ikke opplevde særlig nytte av LOCI

Implementering på systemnivå

NIMP

Nasjonalt nettverk for implementeringsforskning inviterer til
NIMP-konferansen 2024!

Oslo 31. januar 2024

Få med deg siste nytt innen implementeringspraksis og -forskning og knytt kontakt med andre som jobber med implementering innen helse, velferd og utdanning!

www.nimpkonferanse.no www.nimp.no www.nettskjema.no/a/nimp-abstract

Takk for meg

Karina Egeland

Karina.egeland@nkvts.no

post@nimp.no

**NASJONALT KUNNSKAPSSENTER
OM VOLD OG TRAUMATISK STRESS**